Dosarul nr.1ra-843/2015

Curtea Supremă de Justiţie

D E C I Z I E

12 august 2015 **mun. Chişinău**

Colegiul penal în următoarea componenţă:
preşedinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru şi Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, declarate de avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpaților și inculpații

Iliescu Nicolae Ion, născut la 06 noiembrie 1974, originar și locuitor al s. Onițcani, r-nul Criuleni,

Buzgan Oleg Trofim, născut la 01 iunie 1988, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. M. Dragan 14/1, ap. 6.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 11.07.2012 - 30.12.2013;
Instanţa de apel: 29.01. - 19.03.2014;
Instanţa de recurs: 06.06. - 04.11.2014;
Instanţa de apel: 23.12.2014 - 01.04.2015;
Instanţa de recurs: 11.06. - 12.08.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentinţa Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 30 decembrie 2013, Nicolae Iliescu şi Oleg Buzgan au fost achitaţi de sub învinuirea de săvîrşire a infracţiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că există o cauză care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzută de art. 36 Cod penal - legitima apărare.

2. De către organul de urmărire penală, Nicolae Iliescu şi Oleg Buzgan au fost învinuiţi de faptul că, la 01 mai 2012, aproximativ la ora 00:05, activînd în calitate de angajaţi ai agenţiei de securitate SRL „Bercut Grup" şi aflîndu-se în marketul „Nina Com" amplasat pe str. Sarmisegetuza 15/1, mun. Chişinău, unde au fost chemaţi pentru aplanarea unui conflict, urmărind scopul vătămării integrităţii corporale şi sănătăţii cet. Ion Rusu, Nicolae Iliescu l-a stropit pe ultimul în faţă cu gaz lacrimogen, după care împreună cu Oleg Buzgan i-au aplicat lovituri cu bastonul în diferite părţi ale corpului cauzîndu-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1279/D din 04.06.2012, vătămări corporale medii.

Aceste acțiuni, de către organul de urmărire penală, au fost calificate ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății săvîrșită de două persoane, infracțiune prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

3. Procurorul a contestat cu apel sentinţa, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărîri, prin care inculpaţii N. Iliescu şi O. Buzgan să fie recunoscuţi vinovaţi şi condamnaţi în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la cîte 5 ani închisoare fiecare, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani fiecare.

În susținerea cerințelor sale, apelantul a invocat următoarele argumente:

- instanţa în urma cercetării probelor prezentate de partea acuzării, incorect a ajuns la concluzia că inculpaţii, în scopul înlăturării unei agresiuni ce vizează valori sociale importante, au acţionat în stare de legitimă apărare, de rînd ce acţiunile acestora, care de comun acord i-au cauzat părţii vătămate vătămări corporale medii, au realizat latura obiectivă a infracţiunii incriminate;

- instanţa nu a luat în calcul faptul că nici unuia din inculpaţi nu i-au fost cauzate careva leziuni corporale, fapt ce demonstrează că dînşii nu au fost supuşi atacului real, material şi imediat din partea părţii vătămate, iar reţinînd declaraţiile inculpatului O. Buzgan date în şedinţa de judecată, precum că el a presupus că partea vătămată şi martorii Iu. Samson şi Ig. Boboc, puteau să-l lovească din spate, din care motiv a aplicat bastonul de cauciuc, rezultă că atacul nu a existat în realitate;

- instanţa a lăsat fără apreciere şi motivul apariţiei conflictului, care a început din cauza că partea vătămată a solicitat casierei să-i prezinte condica de reclamaţii, şi aceasta a alertat agenţii de pază, care în loc să aplaneze situaţia, dimpotrivă au aplicat violenţă şi mijloace speciale faţă de I. Rusu;

- instanţa nu a analizat care a fost necesitatea aplicării forţei fizice şi a mijloacelor speciale în privinţa părţii vătămate, care nu a aplicat şi nici nu a încercat să aplice forţa fizică sau să atace persoanele care se aflau în magazin, luînd în considerare dezvoltarea fizică şi pregătirea profesională a inculpaţilor în comparaţie cu cea a părţii vătămate;

- incorectă este şi concluzia instanţei, precum că existenţa legitimei apărări a fost dovedită nu numai de către inculpaţi, dar şi de martorii acuzării, însă nu a indicat care sunt acei martori şi acele declaraţii care demonstrează faptul dat, prin urmare instanţa a pus la baza concluziei sale doar declaraţiile inculpaţilor, depuse în scopul eschivării lor de la răspundere penală, însă care urmau a fi apreciate critic.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 martie 2014, apelul procurorului a fost respins, ca nefondat, fiind menținută sentința fără modificări.

Instanţa de apel şi-a motivat soluţia prin faptul că, prima instanţă a verificat complet sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi corect a dispus achitarea inculpaţilor în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că fapta lor nu constituie infracţiune, aceştia acţionînd în limitele legitimei apărări, deoarece din probele aduse în susţinerea învinuirii nu s-a demonstrat intenţia directă a inculpaţilor în cauzarea vătămărilor corporale medii, corect reţinîndu-se în acest sens declaraţiile inculpatului N. Iliescu, care a afirmat că partea vătămată nu a dorit benevol să iasă din magazin şi dînsul l-a împins afară, iar O. Buzgan a declarat că dînsul l-a scos afară pe Iu. Samson, solicitîndu-le să se liniştească, că de altfel vor fi nevoiţi să aplice mijloace speciale, însă aceştia continuau să strige şi să-i împingă, încercînd să-i atace, din care motiv i-au stropit cu gaz lacrimogen, pe care îl aveau în dotare, iar O. Buzgan a aplicat în privinţa lor bastonul de cauciuc, după care au apelat serviciul 902, precum şi a martorilor A. Guştiuc-Beşliu, S. Jaloba, care au confirmat declaraţiile inculpaţilor.

Totodată, instanţa de apel a dat apreciere critică declaraţiilor părţii vătămate, din motiv că acestea nu sunt consecvente şi nu pot fi puse la baza unei învinuiri, precum şi a martorilor Ig. Boboc, Vl. Vovcenco şi E. Vovcenco, din motiv că aceste declaraţii se contrazic între ele şi cu probele cercetate în şedinţa de judecată,

din care rezultă că anume I. Rusu a admis acţiuni provocatoare faţă de N. Iliescu şi O. Buzgan, care aflîndu-se în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, urmau să curme şi să stopeze acţiunile ilegale ale ultimului de încălcare a ordinii publice în incinta marketului, a cărui pază este de obligaţiunea lor de serviciu, astfel urmare a atacului direct şi a acţiunilor părţii vătămate, inculpaţii au fost nevoiţi să folosească gazul lacrimogen şi bastonul de cauciuc pentru a se autoapăra de acţiunile acestuia.

De asemenea, instanţa de apel a enunţat că, în cazul dat, acţiunile inculpaţilor au fost îndreptate întru curmarea şi evitarea unor eventuale prejudicii ale sănătăţii în urma agresiunilor fizice ale părţii vătămate.

Nefondat a considerat instanţa de apel şi argumentul procurorului, precum că atacul nu a existat în realitate, deoarece din declaraţiile inculpatului O. Buzgan, rezultă că Iu. Samson şi Ig. Boboc, se aflau la spatele lui, aceştia avînd posibilitatea de a aplica lovituri, prin urmare atacul a fost real.

Astfel, instanţa de apel a considerat, că în cauză pe deplin s-a constatat starea de legitimă apărare în acţiunile inculpaţilor, iar sentinţa primei instanţe este una legală şi fondată.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanţei de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, din motiv că instanţa de apel neîntemeiat a menţinut soluţia primei instanţe, prin care s-a constatat că inculpaţii au acţionat în limitele legitimei apărări şi a preluat concluziile formulate de prima instanţă, fără a da o apreciere justă suportului probatoriu prezentat de partea acuzării, şi fără a se expune asupra necesităţii aplicării forţei fizice de către inculpaţi, cu folosirea bastonului, atît timp cît partea vătămată fiind stropită cu gaz lacrimogen, era deja imobilizată pe un interval de timp şi nu putea efectua careva acţiuni, în rest, invocînd repetat aceleaşi motive ca şi în apel, descrise la pct. 3 al prezentei decizii.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 04 noiembrie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia instanţei de apel şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceiaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

La adoptarea soluţiei date, instanţa de recurs a reţinut, că instanţa de apel la judecarea apelului, nu a apreciat fiecare probă separat adusă de procuror în susţinerea învinuirii şi nu s-a expus în mod convingător de ce respinge probele adunate pe parcursul urmăririi penale, pe baza cărora procurorul i-a pus pe N. Iliescu şi O. Buzgan sub învinuirea prevăzută de art. 151 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Din materialele dosarului rezultă, că în confirmarea învinuirii, procurorul, a adus ca probă declaraţiile părţii vătămate I. Rusu, a martorilor Vl. Vovcenco, E. Vovcenco şi Ig. Boboc, depuse în cadrul urmăririi penale, cît şi în cadrul cercetării judecătoreşti, raportul de expertiză medico-legală a părţii vătămate nr. 1279/D din 04 iunie 2012, asupra cărora instanţa de apel a decis că acestea nu fac dovada vinovăţiei lui N. Iliescu şi O. Buzgan în săvîrşirea infracţiunii imputate lor, concluzionînd că aceştia au fost în stare de legitimă apărare respingînd un atac direct, imediat, material şi real îndreptat împotriva lor.

Instanţa de recurs a menţionat, că potrivit art. 101 Cod de procedură penală, sub aprecierea probelor se are în vedere că fiecare probă are o anumită importanţă, justificată prin informaţiile pe care le oferă în aflarea adevărului.

După cum rezultă din procesul-verbal al şedinţei instanţei de apel, în şedinţă au fost date citirii probele din dosar - declaraţiile inculpaţilor O. Buzgan şi N. Iliescu, a părţii vătămate I. Rusu, a martorilor S. Jaloba, E. Vovcenco, Vl. Vovcenco, A. Guştiuc-Beşliu, Iu. Samson.

Ca probe ale cauzei, acestea cuprind informaţii, care procurorul le-a prezentat instanţei în sprijinul învinuirii sub care au fost puşi O. Buzgan şi N. Iliescu - vătămarea intenţionată medie a integrităţii corporale şi a sănătăţii, săvîrşită de două persoane.

Lecturînd textul deciziei adoptate, instanţa de recurs a constatat, că modalitatea de motivare a soluţiei denotă, că instanţa de apel nu a apreciat la justa valoare probele menţionate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, expunîndu-se precum că nu dovedesc vinovăţia inculpaţilor O. Buzgan şi N. Iliescu, pe cînd, după cum susţine procurorul, acestea în coroborare una cu alta, confirmă vinovăţia inculpaţilor în săvîrşirea infracţiunii incriminate.

La fel, instanţa de recurs a enunţat, că instanţa de apel, menţinînd soluţia primei instanţe de achitare a inculpaţilor, din motiv că aceştia au acţionat în limitele legitimei apărări, nu a descris şi motivat temeiurile pentru legitima apărare în raport cu fiecare criteriu specific legitimei apărări în sensul art. 36 alin. (2) Cod penal, nu a adus motive concrete pentru a întemeia soluţia, precum că inculpaţii au acţionat faţă de partea vătămată în stare de legitimă apărare, deoarece, lecturînd textul deciziei, aceasta s-a limitat doar la presupuneri, precum că partea vătămată avea un comportament agresiv şi neadecvat şi îşi continua acţiunile sale prejudiciabile, fără a face trimitere la careva probe ce ar confirma aceste circumstanţe.

În conexiunea celor relatate, instanţa de recurs a conchis, că instanţa de apel nu a indicat prin care probe concrete se confirmă faptul că inculpaţii au săvîrşit acţiunile date pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real, îndreptat împotriva lor, de rînd ce partea vătămată nu a încercat şi nu a aplicat forţa fizică, adică nu a manifestat careva agresiune şi nu a folosit careva arme sau obiecte ce ar avea consecinţe ireparabile, sau ar fi pus în pericol valorile protejate de lege, fără a se expune asupra faptului dacă mai creea partea vătămată un risc real pentru inculpaţi, care l-au stropit cu gaz lacrimogen, imobilizîndu-l pe o perioadă de timp, întru necesitatea aplicării forţei fizice, cu folosirea bastonului.

Reieşind din conţinutul deciziei, instanţa de apel a concluzionat, că *„acţiunile inculpaţilor au fost îndreptate spre curmarea şi evitarea unor eventuale prejudicii ale sănătăţii care au putut fi cauzate în urma agresiunilor fizice ale părţii vătămate”,* adică a unui atac eventual.

Astfel, instanţa pripit a ajuns la concluzia, că atacul a fost real şi inculpaţii corect au aplicat forţa fizică, presupunînd că atît partea vătămată, cît şi persoanele ce se aflau cu acesta, eventual puteau să-i atace.

Atacul nu poate fi considerat actual, dacă nu s-a ivit încă pericolul real, sau dacă acesta a trecut, astfel, dacă făptuitorul presupune în mod eronat existenţa unui atac şi a stării de pericol ori dacă, deşi confruntat cu un atac real care nu pune în pericol valorile protejate, dar pe care îl apreciază în mod eronat ca fiind apt să le lezeze, condiţia pericolului nu va fi îndeplinită şi, în consecinţă, lipseşte starea de legitimă apărare.

Prematură a considerat instanţa de recurs şi constatarea instanţei de apel, precum că, inculpaţii au respins un atac direct, din care motiv au fost nevoiţi să

folosească mijloacele speciale din dotare, reţinînd în acest sens declaraţiile inculpaţilor şi ale martorilor A. Guştiuc-Beşliu şi S. Jaloba, care au specificat că partea vătămată din motiv că nu i-a fost prezentată condica de sugestii şi reclamaţii, a început a manifesta un caracter agresiv faţă de casier, iar cînd au venit agenţii de pază acesta a devenit şi mai agresiv, deoarece nici unul din persoanele date nu au comunicat că partea vătămată ar fi agresat fizic pe cineva din magazin, sau pe colaboratorii de pază, care au fost alertaţi, doar că s-a adresat cu cuvinte necenzurate în adresa casierului.

Instanţa de recurs a mai supus criticii şi concluzia instanţei de apel că inculpaţii întru totul au respectat cerinţele art. art. 28 alin. (4) lit. a), 29 alin. (1) lit. a), b) al Legii nr. 283 din 04.07.2003, privind activitatea particulară de detectiv şi de pază, deoarece aplicarea forţei fizice şi a mijloacelor speciale de către personalul care participă la activitatea de pază, trebuie iniţial să fie precedată de un avertisment privind intenţia recurgerii la ele sau a face uz de aceste mijloace, acordînd timp suficient întru îndeplinirea cerinţelor sale, prin ce a fost încălcat principiul proporţionalităţii, deoarece considerarea unei fapte prevăzute de legea penală ca fiind săvîrşită în legitimă apărare impune cercetarea condiţiilor desprinse din dispoziţiile art. 36 Cod penal, privitoare pe de o parte la atac şi pe de altă parte la apărare.

Instanţa de recurs a specificat că, instanţa de apel nu s-a expus asupra proporţionalităţii între acţiunile părţii vătămate şi cele ale inculpaţilor, şi nu a dat nici o apreciere faptului că mai întîi partea vătămată a fost imobilizată fiind stropită cu gaz lacrimogen, apoi, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1279/D din 04 iunie 2012, acestuia i-au fost aplicate circa 4-5 lovituri, cu un corp contodent dur, în urma căreia dînsul s-a ales cu fractură fără deplasare a osului radial stîng, traumatism cranio-cerbral închis, manifestat prin comoţie cerebrală şi echimoze pe membrele inferioare, fapt ce face pripită concluzia instanţei privind starea de „legitimă apărare”.

În final, instanța de recurs a menționat, că instanţa de apel, după cum indică şi procurorul în recurs, a lăsat fără apreciere probele prezentate de acuzare în confirmarea vinovăţiei inculpaţilor în săvîrşirea infracţiunii incriminate, şi anume declaraţiile părţii vătămate I. Rusu, a martorilor E. Vovcenco, Vl. Vovcenco, Ig. Boboc, Iu. Samson (date în cadrul urmăririi penale), din care rezultă, că inculpaţii fără a fi agresaţi de către partea vătămată, l-au scos afară unde au aplicat faţă de el gaze lacrimogene şi lovituri cu bastonul în diferite părţi ale corpului, iar la întrebarea martorului E. Vovcenco, din ce motiv aplică violenţă asupra persoanei date, agenţii de pază au răspuns că dînsul s-a adresat cu cuvinte necenzurate în adresa lor, astfel că instanţa nu şi-a motivat soluţia privind respingerea acestor probe.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 01 aprilie 2015, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentinţa, rejudecată cauza şi pronunţată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care, Nicolae Iliescu şi Oleg Buzgan au fost recunoscuţi vinovaţi şi condamnaţi în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la cîte 3 ani închisoare fiecare, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate acestora a fost suspendată condiţionat pe un termen de probă a cîte un an, pentru fiecare din ei.

La adoptarea soluţiei date, instanţa de apel a constatat în fapt, că Nicolae Iliescu în complicitate cu Oleg Buzgan, la 01 mai 2012, aproximativ la ora

00:05, activînd în calitate de angajaţi ai agenţiei de securitate SRL „Bercut Grup” aflîndu-se în marketul „Nina Com” amplasat pe str. Sarmisegetuza 15/1, mun. Chişinău, unde au fost chemaţi pentru aplanarea unui conflict, urmărind scopul vătămării integrităţii corporale şi sănătăţii, Nicolae Iliescu l-a stropit pe cet. Ion Rusu în faţă cu gaz lacrimogen, după ce ambii i-au aplicat lovituri cu bastonul în diferite părți ale corpului, în procesul cărora Ion Rusu s-a ales, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1279/D din 04.06.2012, cu vătămări corporale medii.

Astfel, instanţa de apel a stabilit, că inculpaţii vina în săvîrşirea infracţiunii imputate nu au recunoscut-o, însă vinovăţia acestora în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, se confirmă pe deplin prin următoarele probe: declaraţiile părţii vătămate I. Rusu; martorilor A. Guştiuc-Beşliu, S. Jaloba, Iu. Samson, Ig. Boboc, Vl. Vovcenco, E. Vovcenco; procesul-verbal de sesizare despre săvîrşirea infracţiunii din 09 mai 2012 (f.d.6, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1828 din 02 mai 2012 (f.d.26, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1896 din 04 mai 2012 (f.d.27, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1833 din 02 mai 2012 şi raportul de expertiză medico-legală nr. 1279/D din 04 iunie 2012 (f.d.54, 55-56, vol. I).

În lumina celor menționate supra, instanța de apel a reținut, că prima instanţă la adoptarea soluției a lăsat fără apreciere probele prezentate de acuzare în confirmarea vinovăţiei inculpaţilor în săvîrşirea infracţiunii incriminate şi anume declaraţiile părţii vătămate I. Rusu a martorilor E. Vovcenco, Vl. Vovcenco, Ig. Boboc, Iu. Samson, *(date în cadrul urmăririi penale)*, din care rezultă, că inculpaţii fără a fi agresaţi de către partea vătămată, l-au scos afară unde au aplicat faţă de el gaze lacrimogene şi i-au aplicat lovituri cu bastonul pe diferite părți ale corpului, iar la întrebarea din ce motiv aplică violenţă asupra persoanei date, agenţii de pază au răspuns că dînsul s-a adresat cu cuvinte necenzurate în adresa lor, astfel că prima instanţă nu şi-a motivat soluţia privind respingerea acestor probe.

Instanța de apel, apreciind în cumul toate probele, a reţinut, că acestea confirmă vinovăţia inculpaţilor N. Iliescu şi O. Buzgan în săvîrşirea infracţiunii imputate, iar prima instanţă a emis sentinţa de achitare a inculpaţilor, concluzionînd greșit că aceştia au acţionat în limitele legitimei apărări.

Totodată, instanţa de apel a apreciat critic declaraţiile inculpaţilor considerîndu-le drept o poziţie de apărare și a constatat că, deşi inculpaţii afirmă că ei au acţionat la comportamentul agresiv al părţii vătămate şi doar atunci au scos mijlocul special cu gaz lacrimogen şi bastonul de cauciuc, partea vătămată, împreună cu martorii Ig. Boboc, Iu. Samson şi S. Jaloba susţin că N. Iliescu, imediat după intrarea în magazin s-a apropiat de partea vătămată I. Rusu, călcîndu-1 intenţionat pe un picior, astfel provocîndu-1 pe ultimul la conflict, iar I. Rusu, făcîndu-i observaţie, a fost apucat de gît de către N. Iliescu şi împins brutal spre ieşire. În acelaşi mod, cu martorul Iu. Samson a procedat şi agentul de securitate O. Buzgan, iar cînd se aflau deja la ieşire din magazin, atît în privinţa lui I. Rusu, cît şi a lui Iu. Samson, de către agenţii de securitate, au fost aplicate mijloace speciale: gaz lacrimogen şi bastoane de cauciuc.

Aplicarea forţei fizice şi a mijloacelor speciale de către O. Buzgan şi N. Iliescu a continuat şi în afara magazinului.

Încercînd să stopeze acţiunile violente ale agenţilor de pază îndreptate contra colegilor săi, care deja erau imobilizaţi, fiind la pămînt, Ig. Boboc a fost şi el maltratat, fiind aplicat şi în privinţa lui mijlocul special bastonul de cauciuc.

Doar martorul E. Vovcenco, văzînd situaţia creată, starea persoanelor maltratate, a încercat verbal să-i oprească pe agenţii de pază, totodată apelînd serviciul „903” pentru acordarea ajutorului medical celor trei persoane în privinţa cărora se aplica forţa fizică şi mijloacele speciale, iar pentru stoparea conflictului şi serviciul „902”.

Instanța de apel a notat, că prima instanţă nu a descris şi motivat temeiurile pentru legitima apărare în raport cu fiecare criteriu specific acestei stări în sensul art. 36 alin. (2) Cod penal, nu a adus motive întemeiate pentru a-şi fundamenta soluţia, precum că inculpaţii au acţionat faţă de partea vătămată în stare de legitimă apărare, deoarece, lecturînd textul sentinţei, aceasta s-a limitat doar la presupuneri, precum că partea vătămată avea un comportament agresiv şi neadecvat, continuîndu-și acţiunile sale prejudiciabile, fără a face trimitere la careva probe ce ar confirma circumstanţele date.

Mai mult, instanța de apel a conchis, că prima instanţă nu a indicat prin care probe concrete se confirmă faptul că inculpaţii au săvîrşit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real îndreptat împotriva lor, or, din probele administrate, declaraţiilor martorilor audiaţi nu se confirmă că partea vătămată a încercat sau a aplicat forţa fizică, adică nu a manifestat careva agresie, nu a folosit careva arme sau obiecte ce ar avea consecinţe ireparabile. Faptul că partea vătămată s-a arătat nemulţumit de faptul cum a fost deservit, că a aruncat în faţă casierului condica de reclamaţii, nu echivalează cu un atac real, pericol atît pentru ea sau, cu atît mai mult, pentru inculpaţii care, ulterior acestor acţiuni ale părţii vătămate, au aplicat faţă de el mijloacele speciale şi violenţa.

De asemenea, instanța de apel a enunţat, că prima instanţă nu s-a expus asupra faptului dacă mai creea partea vătămată un risc real pentru inculpaţi, după ce l-au stropit cu gaz lacrimogen, imobilizîndu-l pe o perioadă de timp şi care mai era necesitatea aplicării forţei fizice, aplicînd lovituri cu bastonul.

7.1. La compartimentul individualizării pedepsei, instanţa de apel a acordat eficienţă prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

8. ***Avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpaţilor şi inculpaţii Nicolae Iliescu şi Oleg Buzgan***, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, au contestat cu recursuri ordinare decizia instanţei de apel, solicitînd casarea acesteia, cu menţinerea sentinţei.

În susţinerea recursurilor, care de fapt sunt identice, recurenţii au invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menţionînd, că instanţa de apel contrar art. 101 Cod de procedură penală, a pus la baza deciziei de condamnare doar probele acuzării.

Astfel, instanța de apel greșit a apreciat declarațiile inculpaților din cadrul urmăririi penale, din care rezultă, că de fapt inculpații au săvîrșit fapta în stare de legitimă apărare, or, la rugămintea inculpaților partea vătămată și prietenii săi au refuzat să iasă afară din magazin și ca urmare N. Iliescu l-a împins pe I. Rusu afară, iar colegul său O. Buzgan l-a scos afară pe Iu. Samson.

Ulterior, inculpații au solicitat persoanelor nominalizate să se liniștească iar în caz contrar vor aplica mijloacele speciale, însă partea vătămată și prietenii săi continuau să strige, împingîndu-i pe agenții de pază și încercînd să-i atace, și în

rezultatul acestor acțiuni inculpații au aplicat mijloacele speciale, bastonul și gazul lacrimogen asupra părții vătămate.

La fel, din declarațiile inculpaților mai rezultă, că O. Buzgan a fost nevoit să aplice bastonul de cauciuc, deoarece efectul gazului lacrimogen a trecut repede, iar partea vătămată și prietenii săi, au încercat din nou săi atace pe inculpați, comportîndu-se violent.

Totodată, recurenții au relatat, că la stația de așteptare a transportului public, O. Buzgan a observat sticle goale de la băuturi care puteau fi utilizate de către partea vătămată și prietenii săi în timpul atacului, mai mult, partea vătămată era în stare de ebrietate, fapt confirmat de către martorii S. Jaloba și A. Guștiuc-Beșliu, însă instanța de apel nu a constatat acest fapt.

În viziunea recurenților, instanța de apel nu a dat apreciere cuvenită nici declarațiilor martorilor acuzării Vl. Vovcenco, E. Vovcenco și Iu. Grosu, care sunt prieteni și avînd interes să depună asemenea mărturii împotriva agenților de pază, fiindcă, soțul martorului Iu. Grosu, M. Grosu la 17.01.2012 i-a provocat leziuni corporale colaboratorului SRL „Bercut Grup”, M. Munteanu, pentru ce a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal și din aceste motive, în opinia recurenților, acești martori sunt persoane cointeresate, iar declarațiile acestora urmau să fie respinse de către instanța de apel.

În același context, recurenții au menționat, că instanța de apel nu a luat în considerație și declarațiile martorului Iu. Samson date în cadrul ședinței de judecată, care a specificat, că vinovați de cele întîmplate se fac ei singuri, adică partea vătămată I. Rusu și cu prietenii care îl însoțeau, astfel, partea vătămată a fost inițiatorul conflictului și agenții de pază și-au exercitat atribuțiile, iar martorul Iu. Samson careva pretenții față de agenții de pază nu are.

9. Asupra recursurilor declarate a depus referinţă procurorul, solicitînd inadmisibilitatea acestora, ca fiind neîntemeiate, deoarece argumentele invocate sunt lipsite de suport juridic.

10. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate pe baza materialului din dosarul cauzei şi motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanţa de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reţinute prin hotărîrea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispoziţiilor de drept formal şi material.

În sensul vizat şi cu privire la argumentele invocate în recursurile ordinare (*pct. **8** din decizie*), se atestă, că împrejurările menţionate în partea descriptivă a hotărîrii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 7 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanţa de apel a constatat şi apreciat circumstanţele de fapt şi de drept privind învinuirea înaintată inculpaților şi încadrarea juridică justă a acţiunilor infracţionale ale acestora în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală şi prescripţiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declaraţiile părţii vătămate I. Rusu; martorilor A. Guştiuc-Beşliu, S. Jaloba, Iu. Samson, Ig. Boboc, Vl. Vovcenco, E. Vovcenco;

procesul-verbal de sesizare despre săvîrşirea infracţiunii din 09 mai 2012 (f.d.6, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1828 din 02 mai 2012 (f.d.26, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1896 din 04 mai 2012 (f.d.27, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1833 din 02 mai 2012 şi raportul de expertiză medico-legală nr. 1279/D din 04 iunie 2012 (f.d.54, 55-56, vol. I), fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanţa de recurs reţine ca neîntemeiat argumentul recurenţilor referitor la faptul că inculpaţii N. Iliescu şi O. Buzgan, aplicînd mijloace speciale şi violenţa asupra părţii vătămate I. Rusu, au acţionat în stare de legitimă apărare.

Potrivit art. 36 alin. (2) Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvîrşeşte fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public şi care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Pentru a fi legitimă, apărarea trebuie să îndeplinească mai multe condiţii: să se realizeze printr-o faptă prevăzută de legea penală, să fie precedată de atac, sa fie îndreptată împotriva agresorului, să fie necesară pentru înlăturarea atacului, să fie proporţională cu atacul.

Prin proporţionalitatea apărării cu gravitatea atacului, se are în vedere respectarea unei echivalenţe între actul de apărare şi cel de atac, astfel că la un atac îndreptat împotriva integrităţii corporale se poate riposta cu o faptă de apărare ce priveşte integritatea corporală a agresorului, luînd în considerare nu numai valorile împotriva cărora s-a îndreptat atacul şi actele de apărare, ci şi toate împrejurările în care s-a produs agresiunea (intensitatea, mijloacele aplicate, timpul, locul, forţa şi posibilităţile atacantului şi apărătorului - vîrstă, sex, starea sănătăţii), iar dacă apărarea este vădit disproporţionată faţă de gravitatea atacului şi de împrejurările în care acesta a avut loc, fapta se consideră săvîrşită cu depăşirea limitelor legitimei apărări.

Atacul este considerat real atunci cînd acţiunea lui a început sau este gata să înceapă, ţinînd cont de împrejurările concrete ale cauzei.

Un indiciu al caracterului real al atacului este intervalul mic dintre momentul începerii atacului şi momentul apariţiei pericolului.

Dacă acest interval este mai mare, în aşa fel încît să existe posibilitatea înlăturării lui prin alte mijloace decît săvîrşirea faptei prevăzute de legea penală, atacul nu poate fi considerat ca imediat şi nu legitimează acţiunea de apărare.

Astfel, Colegiul penal reţine ca întemeiat argumentul instanţei de apel precum că prima instanţă nu a indicat prin care probe concrete se confirmă faptul că inculpaţii au săvîrşit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real îndreptat împotriva lor, deoarece, din probele administrate și din declaraţiile martorilor audiaţi nu se confirmă că partea vătămată a încercat sau a aplicat forţa fizică, adică nu a manifestat careva agresiuni, nu a folosit careva arme sau obiecte ce ar avea consecinţe ireparabile.

Iar faptul că partea vătămată s-a arătat nemulţumită de felul cum a fost deservită şi că a aruncat în faţă casierului condica de reclamaţii, nu echivalează cu un atac real, pericol atît pentru ea sau, cu atît mai mult, pentru inculpaţi.

Mai mult, recursurile declarate, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanţa de apel a estimat circumstanţele cauzei.

Însă, pornind de la relevanţele art. art. 27, 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel, şi poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanţelor judecătoreşti privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanţelor cauzei în alt sens decît cel pe care îl propun recurenţii este o competenţă şi prerogativă legală a acestor instanţe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură şi, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare este lipsită de orice temei legal.

În atare circumstanţe, raportînd situaţia reţinută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii adoptate în cauza penală în privinţa lui N. Iliescu și O. Buzgan și, prin urmare, se impune soluţia inadmisibilităţii recursurilor ordinare declarate de avocatul A. Mîrzîncu în numele inculpaților și inculpații N. Iliescu și O. Buzgan, ca fiind vădit neîntemeiate.

11. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpaților și inculpații Nicolae Iliescu, Oleg Buzgan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui ***Iliescu Nicolae Ion*** și ***Buzgan Oleg Trofim***, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 august 2015.

Preşedinte Petru Ursache

Judecătorii Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev